

Muhi Béla

Muhi Béla fizika-kémia szakos tanár, okleveles fizikus. A Vajdaságban, Újvidéken egy kétnyelvű gimnáziumban tanít, és Zentán a budapesti Corvinus Egyetem határon túli levelező tagozatán konzulens tanár. Közel 200 oktatási jellegű kiadvány, szakkönyv szerkesztője, a Vajdasági Magyar Tankönyv Tanács elnöke, könyvei, tankönyvfordításai jelentek meg. Akkreditált tanári továbbképzések szerzője és szervezője. A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom megalapítója (2003), vezetője, ennek képviselője a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsban. Tehetséggondozó diáktáborok, diákversenyek szervezője. Évtizedek óta foglalkozik ismeretterjesztéssel, közműveléssel, rendszeresen tart nyilvános előadásokat. Többek között megkapta a vajdasági Aracs-díjat, az Eötvös József díjat, a magyarországi Oktatási Minisztériumtól a Klebelsberg Kunó emléklakettet, Magyarország miniszterelnöke 2007-ben a Kisebbségekért Díj állami kitüntetésben részesítette. Muhi Béla 18 év alatti fiatalokat oktat, nevel, segíti kibontakozásukat, tehetségük érvényesülését. Diákversenyek, tehetséggondozó diáktáborok, tehetséggondozó diákkörök megalapítója, vezetője, felkészítő tanérként, illetve mentorként is sikeres. Oktatási jellegű és tankönyvpótló kiadványok szerkesztője, szerzője, az elektronikus médiában is teret szán a fiatal tehetségeknek, foglalkozik a tehetséggondozás elméletével és gyakorlatával. Tudományos, kulturális örökségünk átadásának kiemelkedő képviselője, ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő programsorozatok elindítója és szerkesztője évtizedeken át. Olyan fórumokat hívott életre (versenyek, találkozók, egyesületek, önképzőkörök stb.), amelyek elősegítették a gyerekek és fiatalok továbblépését, tehetségük kibontakoztatását. A vajdasági ismeretterjesztés, tehetséggondozás, anyanyelvű oktatás meghatározó személyisége a Vajdaságban. Szerteágazó tevékenységéről a világ bármenny pontján hírt kaphatunk, ha az internetes keresőprogramba beírjuk a nevét. Programjainak látogatójaként, az általa szervezett diákversenyek zsűrijének tagjaként, tanári továbbképzéseinek előadójaként javasoljuk Muhi Bélát a díjra.

Muhi Béla tehetséggondozó tevékenysége konkrét eredményeinek összefoglalása

- Magyar nyelvű ifjúsági kulturális programok felelős szerkesztője az Ifjúsági Tribünön (Újvidéki Művelődési Központ – Novosadski Kulturni Centar, Tribina mladih) a 70-es, 80-as években: Ismeretterjesztő előadások, táncházak, komputerklub stb. szervezője, vezetője;
- Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületben kulturális programok szervezője, ismeretterjesztő előadásokat tart az ifjúság részére a 70-es, 80-as években; Felkérésre a mai napig is vállal itt időnként előadásokat (legutóbb az újvidéki Jövő Fiataljai - Magyar Ifjúsági Egyesület meghívására);
- A 70-es, 80-as években újvidéken a gimnáziumban, majd ennek átalakulása után a villamosági szakközépiskolában népszerű szakköröket vezet, tehetséggondozási programot dolgoz ki, tanítványaival 13 aranyérmet szerez az országos versenyeken (még a régi Jugoszláviában). A Jugoszláviai Népi Technika és a Jugoszláviai Fizikusok, Matematikusok és Csillagászok Szövetségének rangos elismerését érdemli ki;
- Az Újvidéki Színház kamaratermében 1994 áprilisában Ismeretterjesztő Előadások (népszerűbben Muhi-estek) címmel programsorozatot indít az ifjúság részére hetente, szerda esténként. 13 éven keresztül a programok szervezője, gyakran előadó is (a résztvevők száma előadásonként átlag 70) – ez az időszak a délszláv válság legnehezebb periódusa volt, a programsorozat nagyon sokat jelentett az ifjúság számára a veszélyeztetettség érzésének feloldásában;
- Zentán a Thurzó Lajos Közművelődési Központ és a Városi Könyvtár szervezésében 7 éve tart havonta nyilvános ismeretterjesztő előadásokat az ifjúság és a polgárok részére
- A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete (VMPE) megalakításának egyik kezdeményezője (Dr. Ribár Bélával és Nagy Margittal együtt indítványozták), alapító tagja, elnökségi tagja, a természettudományi szakosztály vezetője. Évekig, és jelenleg is alelnöke ennek a mintegy 600 tagot számláló egyesületnek. (A VMPE két épületben egyetemi diákothont, két városban oktatási központot, a szórványtelepüléseken anyanyelvápoló csoportokat működtet, a Suliszínház Fesztivál, a Szólj síp, szólj! népzenei vetélkedő, a Kincses Tarisznya hagyományápoló diáktábor, a Szórakoztató szóra készítő vetélkedő szervezője stb.;

tanárok hazai és külföldi továbbképzésének szervezője stb.)

http://www.tehetsegpont.hu/dokumentumok/magyar_tehetsgsegito_szervezetek_vegelges.pdf (33. oldal)

- Az évente megrendezésre kerülő vajdasági Kovács Sztrikó Zoltán Általános Iskolai Fizika és Kémia verseny egyik alapítója, főszervezője <http://www.vmpe.org.yu/kovacs/kovacs.htm>
- A hagyományos általános iskolai Fizika és Kémia Diáktábor egyik alapítója, főszervezője <http://archiv.magyarsoz.com/arhiva/2008/01/12/main.php?l=b11.htm>
- A Ribár Béla Fizikaverseny (az anyaországi Öveges Fizikaversenyhez kapcsolódik) alapítója, főszervezője <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1229358873&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1335517972&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1461328720>
- Az anyaországi Öveges Fizikaversenyre a vajdasági diákok válogatását és kiküldését, a kísérőtanár személyének megválasztását szervezi
- Az Alkotmány és Állampolgári Jogok Középiskolai Diákversenyt együtt alapították és közösen szervezik korábbi tanítványával, Klenanc Miklóssal (az újvidéki Jövő Fiataljai - Magyar Ifjúsági Egyesület elnöke, most joghallgató) <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1957412887&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1957412887>
- A GENIUS – a tehetséges diákokért mozgalom alapítója (2003), elnöke. A mozgalmat többek között bemutatta a Magyar Tudomány 2005/3 számában 337. o. <http://www.matud.iif.hu/05mar/11.html>
<http://www.vmpe.org.yu/genius/genius.htm>
- A GENIUS középiskolai konferencia és diákverseny (eddig 6 alkalommal) alapítója, főszervezője <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1359048118&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1333404657&lista=1>
- A Vajdasági TUDOK (a Tudományos Diákkörök Országos Konferenciájának vajdasági regionális konferenciája) főszervezője harmadik éve (megbízásából 2006-ban Magyarokániszán Tóth Béla, 2007-ben Szabadkán Mátyus János, 2008 december 6-án Újvidéken P. Gáspár Teréz a helyi szervező); <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1862959364&sid=1575338646&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1371305135>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1371305135&lista=1>
- Az Árgus Vajdasági Magyar Kisebbségjogi Civil Egyesület elnökségi tagja. Ennek az egyesületnek a kiadásában több oktatási jellegű és tankönyvpótló kiadvány jelent meg, melyeknek szerkesztője;
- Ismeretterjesztő Füzetek címmel 1993-ban Ribár Béla akadémikussal közösen tankönyvpótló kiadványsorozatot indítanak, hogy enyhítsék az anyanyelvű tankönyvhiányt. 2006, azaz Ribár Béla halála óta egyedül szerkeszti a kiadványsorozatot. Eddig mintegy 200 szakkönyv, oktatási jellegű kiadvány jelent meg ennek a hatalmas munkának a nyomán.
- Tankönyvfordításai (szerbről magyarra) jelentek meg, szakszótárak, oktatási jellegű kiadványok szerzője és társszerzője. A GENIUS versenyekről is jelent meg könyve.
- Az Apáczai Nyári Akadémia (ANyA), a vajdasági pedagógusok hagyományos háromhetes szakmai továbbképzésének egyik kezdeményezője és főszervezője. Minden alkalommal programra tűzi a tehetséggondozás elméletét és gyakorlatát, a sikeres diákmunkák bemutatását; <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1862959364&sid=1688839266&lista=1>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1409458913&sid=1164532321&lista=1>
- A természet egysége elnevezésű magyar nyelvű egyhetes tanári továbbképzési programját hivatalosan is akkreditálta a hazai Oktatási Minisztérium.
- A Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsban a GENIUS-t és a VMPE-t képviseli; <http://www.tehetsegpont.hu/96-11592.php>
- A Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Kara zentai tagozatán 12 éve konzulens tanár két tárgyból, a hallgatók munkájának könnyítése céljából részt vesz az elektronikus formájú tananyagok kidolgozásában (e-learning) <http://kertesztudomany.uni-corvinus.hu/index.php?id=p300470>
- Behatóan foglalkozik a tehetséggondozás elméletével és gyakorlatával, egyik szakkikke a Kutató Tanárok Országos Szövetsége honlapján olvasható. <http://www.kuttanar.hu/56-4345.php>
- Számos előadást tartott a tehetséggondozásról otthon és külföldön, így a Magyar Tehetséggondozás I. Országos Konferenciáján (2008. febr. 22.) felkérésre előadásában ismertette a vajdasági tehetséggondozás helyzetét. <http://www.tehetsegpont.hu/96-16502.php>
- A Fókusz – ismeretterjesztő és tudománynépszerűsítő elektronikus folyóirat (www.fokusz.info) egyik kezdeményezője, rovatszerkesztője, szakírója. Szorgalmazza, hogy a fiatal tehetségek szakdolgozatai is megjelenjenek a világhálón. Így több GENIUS versenymunka is olvasható itt. <http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1612519300>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1281441793>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1277750475&sid=1419709708>

<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1409458913&sid=1150807377>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1409458913&sid=1192104271>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1409458913&sid=1810546751>
<http://www.fokusz.info/index.php?cid=1409458913&sid=1890839742>

A diákversenyekről is hírt ad ez a honlap.

- A Kutatási lehetőségek középiskolásoknak 2007 c. kiadványban (Műszaki Kiadó) a 9. sorszám alatt szerepel, mentori feladatokat vállal (69. oldal)
- A Kutatási lehetőségek középiskolásoknak 2007 c. kiadványban (Műszaki Kiadó) 24. sorszám alatt az újvidéki Gábor Dénes Tudományos Diákkör mutatkozik be, melynek alapítója, vezetője (újvidéki Svetozar Marković Gimnázium) (33. oldal)
- Tanítványaival az utóbbi években többek között a következő eredményeket érte el:

2004. év II. GENIUS vajdasági diákverseny:

Csernek Zsolt, Svetozar Marković Gimnázium, 3. osztály, 1. díj

Mentor: Muhi Béla

A Vénusz bolygó a Nap előtt – 2004. június 8.

Témakör: csillagászat, fizika

Klenanc Miklós, Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék, 3. osztály.

Mentor: Bozóki Antal.

Témavezető tanár: Muhi Béla

1. díj

Fiatalk Euróában – fiatalok Euróája.

Témakör: Európa-tanulmányok, szociológia

2005. év III. GENIUS vajdasági diákverseny:

Kantardžić Ágnes, Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék, 4. osztály

A muhi csata

1. díj

Témavezető tanár: Muhi Béla

Témakör: történelem

Klenanc Miklós, Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék, 4. osztály

A trianoni béke

1. díj

Témavezető tanár: Muhi Béla

Témakör: történelem

Drozdić Popović Teodóra, Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék, 4. osztály

A barokk művészet (CD melléklettel) 1. díj

Témavezető tanár: Muhi Béla

Témakör: kultúrtörténet

2006. év IV. GENIUS vajdasági diákverseny:

Ribár Anita, Svetozar Marković Gimnázium, 3. osztály, Újvidék

Ribár Béla akadémikus - élete és munkássága

1. díj

Témakör: fizika, tudománytörténet

Mentor: Muhi Béla

Vickó Krisztina, Svetozar Marković Gimnázium, 1. osztály, Újvidék

A testek világa

1. díj

Mentor: Muhi Béla

Témakör: orvostudomány

2007. év V. GENIUS vajdasági diákverseny:

Kókai Anikó, Svetozar Marković Gimnázium, 2. osztály, Újvidék

Különleges emberi képességek gyakorisága 1. díj

Mentor: Dr. Kókai Tímea, Muhi Béla

Témakör: orvostudomány

Mátin Dániel, Április 7. Egészségügyi Szakközépiskola,

1. osztály, Újvidék

A globális felmelegedés

1. díj

Témakör: földrajz, környezetvédelem

Mentor: Muhi Béla

Németh Livia, Svetozar Marković Gimnázium, 2. osztály - Újvidék

Boszorkányok és boszorkányüldözés a középkortól napjainkig

1. díj

Mentor: Muhi Béla

Témakör: történelem, kultúrtörténet

2008. év VI. GENIUS vajdasági diákverseny:

Horváth Andrea, Máriity Szanya, 3. osztály, Svetozar Marković Gimnázium, Újvidék

Mentorok: Muhi Béla, Pecze Rózsa

Témakör: helytörténet

1. díj

A Spitzer-kastély

A középiskolai GENIUS versenyeken még számos 2. és 3. díjat értek el diákjai, illetve az általa vezetett Gábor Dénes Diákkör tagjai más mentorokkal is.

Vajdasági TUDOK – 2006, Magyarkanizsa

Szekció első díj: Bátori Annamária, Svetozar Marković Gimnázium, 1. osztály, Újvidék,

Pusztító szélviharok; Tornádók és hurrikánok

Mentor: Muhi Béla

Vajdasági TUDOK – 2007, Szabadka

Szekció első díj: Balogh Levente, Svetozar Marković Gimnázium, 2. osztály, Újvidék

A sárgabillegető (*Motacilla flava*) kucsmás alfajának (*Motacilla flava feldegg*) élőhelye Temerinben

Mentor: Muhi Béla és Balogh István

Országos TUDOK – 2008, Gödöllő, Magyarország

Szekció első díj: Balogh Levente, Svetozar Marković Gimnázium, 2. osztály, Újvidék

A sárgabillegető (*Motacilla flava*) kucsmás alfajának (*Motacilla flava feldegg*) élőhelye Temerinben

Mentor: Muhi Béla és Balogh István